

1. *Волянський О.* Аполюгоетично-соціальна діяльність руского душпастира в наших часах. – Львів: Накладом редакції «Ниви», 1908. – 14 с.; 2. *Волянський О.* В справі християнсько-соціальної партії // *Нива*. – 1907. – Ч. 19. – 1 жовтня. – С. 577–581; 3. *Волянський О.* «Голоси з кругів духовенства» // *Нива*. – 1908. – Ч. 11. – 1 червня. – С. 329–334; 4. *Волянський О.* До питання: «Партія чи організація?» // *Нива*. – 1907. – Ч. 9. – 1 травня. – С. 260–264; 5. *Волянський О.* До теперішнього становища руского духовенства // *Нива*. – 1909. – Ч. 5. – 1 березня. – С. 161–164; 6. *Волянський О.* З нагоди зїзду української академічної молодіжки // *Руслан*. – 1909. – Ч. 148. – 5 (18) липня; 7. *Волянський О.* Наука і житє в обороні Католицької Церкви // *Нива*. – 1907. – Ч. 9. – 1 травня. – С. 267–277; 8. *Волянський О.* Начерк християнсько-католицького світогляду // *Нива*. – 1908. – Ч. 5. – 1 березня. – С. 129–136; 9. *Волянський О.* «Наше становище» // *Нива*. – 1908. – Ч. 22 і 23. – 1 грудня. – С. 687–691; 10. *Волянський О.* Нива, яка повинна бути, а яка вона є // *Нива*. – 1908. – Ч. 20 і 21. – 1 листопада. – С. 609–614; 11. *Волянський О.* Поділ праці в нашій церковній акції // *Нива*. – 1909. – Ч. 17. – 1 липня. – С. 513; 12. *Волянський О.* Партийне становище сьвященника // *Нива*. – 1908. – Ч. 16 і 17. – 1 вересня. – С. 481–484; 13. *Волянський О.* Проект виборчої реформи зі становища церковних і суспільних інтересів // *Нива*. – 1908. – Ч. 24. – 15 грудня. – С. 739–741; 14. *Волянський О.* Про ересь модернізму // *Нива*. – 1908. – Ч. 6. – 15 березня. – С. 161–171; Ч. 7. – 1 квітня. – С. 193–199; 15. *Волянський О.* Церков а держава // *Нива*. – 1906. – Ч. 16. – 15 серпня. – С. 463–470; Ч. 17. – 1 вересня. – С. 508–513; 16. *Глистюк Я.* Від Бохенського до Боцяна: ректори Генеральної греко-католицької духовної семінарії у Львові (1848–1914) // *Вісник Львівського університету. Серія історична*. – 2003. – Вип. 38. – С. 148–169; 17. *Глистюк Я.* Діяльність студентських товариств Греко-католицької духовної семінарії у Львові

(1849–1914) // Львів: місто – суспільство – культура. – Т. 6: Львів; Краків: Діалог міст в історичній ретроспективі / За ред. О. Аркуші і М. Мудрого. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2007. [Вісник Львів. ун-ту. Сер. історична. Спец. вип.]. – С. 246–294; 18. *Глистюк Я.* Політизація української молоді та реформи у Генеральній греко-католицькій духовній семінарії у Львові на початку ХХ ст. / Ярослав Глистюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.timeandspace.lviv.ua/files/research/Hlystiuk_seminary-reforms45868d4b53bbb.doc; 19. *Колб Н.* «З Богом за Церкву і вітчизну»: греко-католицьке парафіяльне духовенство в Галичині у 90-х роках ХІХ століття / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2015. – 324 с.; 20. *Левицький Я.* Львівська Духовна семінарія в літах 1897–1901. – Львів: Накладом А. Хойнацького, 1901. – 58 с.; 21. О[тець] Онуфрій Волянський [Некролог] // *Нива*. – 1911. – Ч. 13. – 15 червня; 22. *Українські часописи Львова 1848–1939 рр.: Історико-бібліографічне дослідження: У 3 т. – Т. 2: 1901–1919 рр.* – Львів: Світ, 2002. – 692 с.; 23. *Центральний державний історичний архів України, м. Львів.* – Ф. 451 (Греко-католицька богословська академія, м. Львів). – Оп. 1. – Спр. 104; 24. *Шематизм всечесного кліру митрополітальної архідієцезії греко-католицької Львівської на рік 1909 р.* – Львів, 1910. – 500 с.; 25. *Шематизм всечесного кліру митрополітальної архідієцезії греко-католицької Львівської на рік 1910 р.* – Львів, 1911. – 515 с.; 26. *Sprawozdanie dyrekcji C. K. Wyższego gimnazjum realnego imienia Franciszka Józefa w Drohobyczu za rok szkolny 1892.* – Lwów: Nakładem Funduszu naukowego. Z drukarni Towarzystwa imienia Szewczenki pod zarządem K. Bednarskiego, 1892. – 72 s.; 27. *Sprawozdanie dyrekcji C. K. Wyższego gimnazjum realnego imienia Franciszka Józefa w Drohobyczu za rok szkolny 1895.* – Lwów: Nakładem Funduszu naukowego. Z drukarni Towarzystwa imienia Szewczenki pod zarządem K. Bednarskiego, 1895. – 58 s.

УДК 006.91(09)(477)

Ірина Ляшуга

Державний науково-дослідний інститут метрології: від підготовки висококваліфікованих кадрів до міжнародної співпраці (1966–1974)

Розглянуто діяльність провідного закладу в сфері метрології – Харківського державного науково-дослідного інституту метрології з проблем підготовки кадрів вищої кваліфікації. З'ясовано, що започаткування в 1966 р. системної підготовки наукових кадрів в Інституті метрології дало змогу навчатися на заочній та стаціонарній формі навчання не тільки співробітникам інституту, а також працівникам промислових підприємств, наукових та освітніх установ. Співробітництво Інституту метрології з науковими установами європейських країн шляхом проведення спільних наукових конференцій стало поштовхом розвитку наукових досліджень в інституті. Показано, що потужна матеріально-технічна база Харківського інституту метрології сприяла підвищенню рівня професіоналізму молодих науковців та проведенню дослідних робіт на світовому рівні.

Ключові слова: Харківський державний науково-дослідний інститут метрології, підготовка кадрів вищої кваліфікації, наукові дослідження, міжнародні наукові конференції.

Iryna Lyashuga

State Research Institute of Metrology: from the Teaching of the Qualified Scientists to the International Cooperation (1966–1974)

We consider such point of activity of the leading institution in the field of metrology, Kharkiv State Research Institute of Metrology as the preparation of highly qualified scientists. It was found out that on the beginning on the 1966 at the Institute of Metrology of the system of the scientific workers teaching provided an opportunity to study on as well as on the full-time course of education as well as on the distant are not only employed workers of the Institute but also industrial workers and members of scientific and educational institutions. The cooperation of the Institute of Metrology with the research institutions of the European countries in the form of common scientific conferences has prompted the development of the institute's researches. It is shown that a powerful material and technical base of the Kharkov Institute of Metrology contributed to the raising the level of the young scientists professionalism lead to its scientific work on the global level.

Keywords: State Research Institute of Metrology, Training of Highly Qualified scientists, Research, International Conference.

Ірина Ляшуга

Государственный научно-исследовательский институт метрологии от подготовки высококвалифицированных кадров к международной сотрудничеству (1966–1974)

Рассмотрена деятельность ведущего учреждения в сфере метрологии – Харьковского государственного научно-исследовательского института метрологии по проблемам подготовки кадров высшей квалификации. Выяснено, что начало в 1966 г. системной подготовки научных кадров в Институте метрологии дало возможность учиться на заочной и дневной форме обучения не только сотрудникам института, а также работникам промышленных предприятий, научных и образовательных учреждений. Сотрудничество Института метрологии с научными учреждениями европейских стран посредством проведения совместных научных конференций

стало толчком развития научных исследований в институте. Показано, что мощная материально-техническая база Харьковского института метрологии способствовала повышению уровня профессионализма молодых ученых и проведению исследовательских работ на мировом уровне.

Ключевые слова: Государственный научно-исследовательский институт метрологии, подготовки кадров высшей квалификации, научные исследования, международные научные конференции.

На початку 1960 рр. Харківський державний науково-дослідний інститут метрології (ХДНДІМ) був головним центром із забезпечення єдності вимірювань у країні, який щорічно проводив аналіз стану вимірювальних приладів, здійснював навчально-методичне керівництво головними організаціями за окремими видами вимірювань. Науковці інституту мали можливість проводити дослідження, спираючись на створені в інституті унікальні державні та робочі еталони, з використанням сучасної вимірювальної апаратури, обчислювальної техніки та випробувального обладнання. Еталонна база становила технічну основу системи забезпечення єдності вимірів, рівень її розвитку визначав темпи навчально-технічного прогресу країни, розвиток міжнародного рівня інституту. Проблема нестачі наукових кадрів для проведення науково-дослідної роботи стала актуальною в Інституті метрології ще на початку 50-х рр. ХХ ст. У післявоєнні роки, зокрема на початку 60-х рр. ХХ ст., брак наукових кадрів теж істотно відчувався. Також висококваліфіковані фахівці-метрологи потребувалися в багатьох установах різного профілю роботи. Зокрема, на промислових підприємствах бракувало метрологів з науковими ступенями для проведення дослідної роботи з електровимірювальними, оптичними, високочастотними приладами і виготовлення окремих видів зразкових приладів та установок. Крім того, співробітники з науковими ступенями потребувалися і у вищих технічних навчальних закладах (ВТНЗ), де проводилася підготовка інженерів-метрологів. Періодично в інституті проходили науково-методичні семінари, присвячені окремим проблемам вимірювань. Метою даних семінарів було ознайомлення співробітників та інших учасників семінарів з новими методами вимірювань, розробленими новими засобами вимірювальної техніки, діючими нормативними документами. Також на таких семінарах часто виникали дистанційні читання, що сприяло обміну досвідом, накопиченим у різних установах. Організація і плідна робота наукових семінарів вплинула на створення у 1966 р. на базі інституту системи підготовки фахівців вищої кваліфікації.

Аналіз наукової літератури дозволив встановити, що питання підготовки аспірантів у роботах, присвячених історії Державного науково-дослідного інституту метрології (м. Харків), не виявлено. У праці колективу авторів щодо історії розвитку інституту «100 лет ХГНИИМ: от поверочной палатки до Головного метрологического центра Украины» стисло висвітлено деякі аспекти становлення відділу, реорганізація навчального процесу та підготовки до захисту дисертацій. Між тим окремого дослідження, що повністю вивчає питання організації діяльності відділу аспірантури, не існує.

Мета статті: здійснення аналізу тенденцій і особливостей розвитку системи підготовки та підвищення кваліфікації кадрів у Харківському державному науково-дослідному інституті метрології та визначення проблем, які впливали на стан професійного навчання персоналу в 1960–1970 рр. Розширити відомості щодо діяльності ХДНДІМ у галузі європейського співробітництва дозволило залучення восьми справ з Державного архіву Харківської області, фонд Харківського державного науково-дослідного інституту метрології та архіву Національного наукового центру ННЦ «Інститут метрології».

Важливим напрямом діяльності інституту другої половини ХХ ст. була підготовка кадрів вищої кваліфікації. Наказом Держстандарту № 259 від 11.06.1966 р. на базі ХДНДІМ було відкрито відділ аспірантури. Цей наказ було оприлюднено директором інституту В. В. Кандібою разом із заступником директора з наукової роботи А. Я. Лейкіним на нараді інституту. Аспірантура давала змогу робітникам інституту отримати поглиблені знання з конкретного напрямку, який обрав аспірант для написання дисертаційної роботи. Також у аспірантурі була можливість займатися науковою діяльністю, виступати на наукових конференціях, відвідувати бібліотеки. Крім того, аспіранти могли брати участь у різних конкурсах. Планувалося, що аспірантура ХДНДІМ буде проводити підготовку наукових кадрів не лише для власних потреб, а й для інших наукових установ та промислових підприємств. Перспективи розвитку роботи аспірантури полягали в ініціюванні кроків щодо розширення співпраці з ВТНЗ і науковими центрами інших країн з підготовки кадрів вищої наукової кваліфікації та плідної творчої взаємодії. З вищими навчальними закладами співпраця відбувалася у запровадженні спільних програм теоретичної підготовки аспірантів; удосконаленні процесу підготовки шляхом переведення аспірантів на навчання за індивідуальними науково-навчальними програмами; формуванні інформаційного простору та створенні бази даних із підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації. Було створено положення щодо розширення співпраці з вищими навчальними закладами і науковими центрами, установами Академії наук Радянського Союзу. У всі установи, які мали потребу у підвищенні кваліфікації співробітників із нових напрямів, були надіслані листи із запрошенням до складання вступних іспитів [1, с. 80–83].

Перший набір аспірантів у ХДНДІМ відбувся у 1967 р. Було розроблено та затверджено план заходів із організації та проведення прийому до аспірантури. Вступні іспити були зі спеціального предмету й історії КПРС. Встановлені терміни прийому вступних іспитів – з 7 по 27 жовтня. У всі заклади та організації Комітетом були відправлені листи із запрошенням на навчання й термінами та порядками прийому до аспірантури. Навчання проходило з відривом від роботи та без відриву. За планом випуск аспірантів із аспірантури обов'язково передбачав надання дисертації до спеціалізованої вченої ради або захист. За планом прийому було 15 осіб. Усі добре здали вступні іспити та були зараховані на навчання. На другий рік прийому до аспірантури чисельність майбутніх спеціалістів не змінилася. За планом прийому у 1970 р. прийнято вже 18 аспірантів. Таким чином, саме завдяки тому, що було відкрито відділ аспірантури на базі ХДНДІМ, аспіранти могли проводити дослідження з використанням сучасної вимірювальної апаратури, випробувального обладнання та вимірювальної техніки.

Вагому ролі у навчанні мало наукове керівництво провідних фахівців. Робота з дисертаційного дослідження починалася з ретельного обговорювання тематики та розробки змісту майбутньої теми. З кожним роком чисельність охочих навчатися збільшувалась, що давало підстави до конкуренції при вступних іспитах та при навчанні. Контингент аспірантів був різноманітний, що свідчило про попит

на навчання серед представників різних установ. Динаміку прийому до аспірантури ХДНДІМ наведено в табл. 1. Поступово план прийому до аспірантури збільшувався, що відповідало потребам науково-дослідних закладів у фахівців з науковими ступенями. Але з 1971 р. відчувалась тенденція до зменшення попиту.

Науковими керівниками прийому аспірантів 1968 р., виходячи з архівних даних, було призначено сім чоловік. Серед них В. В. Кандиба (директор ХДНДІМ, д-р техн. наук), Л. Д. Брижжев (канд. фіз.-мат. наук), Є. Д. Новгородов (канд. техн. наук), А. Я. Лейкін (канд. техн. наук). Вже у 1967 р. конкурс до аспірантури збільшився, і було прийнято рішення збільшити чисельність набору до 17 осіб. Кандидатура кожного аспіранта обговорювалася з керівниками лабораторій та відділів, кожен повинен був дати відзив стосовно особистості майбутнього аспіранта. Тема дисертаційної роботи також обговорювалася на загальній науково-технічній раді відділів [4, арк. 4–5].

Участь у роботі наукових конференцій підвищувала професійні навички, що давало змогу спілкування з більш досвідченими колегами. Вагоме місце у системі підготовки аспірантів відводилося залученню провідних науковців, аспірантів і докторантів до діяльності різноманітних конференцій, симпозіумів. Наукові конференції різного рівня, особливо міжнародні, як одна з форм організації наукової діяльності є важливою складовою виховання молодих вчених. Можливість оприлюднити результати наукової роботи, подискутувати на тему власних досліджень істотно підвищують професіоналізм початківців. Зокрема, директор ХДНДІМ В. В. Кандиба з аспірантами інституту брав участь у роботі Міжнародної конференції з вимірювальної техніки, яка відбулася у 1967 р. у м. Варшава. В. В. Кандиба виступив з доповіддю на тему: «Метрологічні роботи з підвищенням точності вимірювань високих температур у Радянському Союзі». З цієї доповіді науковці отримали нову інформацію з ряду питань стосовно метрології та вимірювальної техніки. В. В. Кандиба був обраний членом підкомітету з метрології ІМЕКО. ІМЕКО – це міжнародна конфедерація з вимірювальної техніки та приладобудування, яка була створена у 1958 р. Основна ціль ІМЕКО – надання допомоги міжнародному обміну науковою та технічною інформацією, пов'язаною з розробками в області вимірювальної техніки, проектуванням та виготовленням приладів, застосуванням приладів у наукових дослідженнях та промисловості. Також В. В. Кандиба брав участь у роботі Міжнародної конференції з освітленості, міжнародного комітету оптики (МКО) у м. Редінг (Англія) з 14 по 19 липня 1969 р. У ході конференції було отримано інформацію про сучасний стан оптичного приладобудування та оптичної техніки і розглянуто низку питань у сфері оптичної метрології. На конференції В. В. Кандиба виступав з доповіддю «Нові системи прецизійної оптичної пірометрії». Цим виступом підтвердився пріоритет вітчизняної метрології у створенні еталонних фотоелектронних спектропірометрів. Важливо відзначити той факт, що Радянський Союз не був офіційним членом МКО, ця обставина обмежувала можливість своєчасного отримання інформації в області оптики щодо нових розробок та інше [3, арк. 45].

Отже, участь ХДНДІМ у міжнародних конференціях та міжнародних комісіях дозволяла аспірантам активно спілкуватися з провідними фахівцями, співпрацювати з міжнародними установами та організаціями за різними напрямками метрологічного забезпечення. Участь у конференції директора ХДНДІМ давала можливість продемонструвати

Таблиця 1. Чисельність аспірантів за 1967–1972 рр. навчання

Роки вступу	План прийому (чисельність осіб)	Кількість поданих заяв	Прийнято аспірантів (чисельність осіб)
1967	15	16	15
1968	15	17	15
1969	17	19	17
1970	18	18	18
1971	15	15	15
1972	13	13	13

результати наукових робіт, а також ознайомитися з роботами інших учасників, поділитися досвідом, обговорити хвилюючі питання щодо розвитку метрології у світі.

Для забезпечення лабораторій навчально-технічною та патентною інформацією було відновлено та розширено наукову бібліотеку інституту, де у 1968 р. було накопичено 30 000 примірників літератури, а вже у 1969 р. їхня кількість збільшилася до 65 000. Це давало можливість забезпечення лабораторій необхідною інформацією для виконання наукової тематики та проведення досліджень. Була розроблена картотека з лазерної техніки в кількості 3200 найменувань. Переклади іноземної літератури виконувалися за заявками науково-дослідних лабораторій. Науково-технічна робота, яка проводилася в інституті, була спрямована на подальший розвиток у області метрології, стандартизації, підвищення якості продукції. У 1968 р. вчені ХДНДІМ брали участь у всесоюзних науково-технічних конференціях та семінарах. З питань стандартизації та метрологічного забезпечення за 1968 р. у ХДНДІМ було проведено 43 семінари, прочитано 75 лекцій, надруковано 5 статей у місцевій газеті, було організовано 4 передачі по телебаченню. Для працівників інституту та аспірантів було показано 10 кінострічок з вимірювальної техніки та стандартизації [2, арк. 2–11].

Основними напрямками діяльності аспірантури щодо організації процесу підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації були фізико-математичні науки, оптика, теплофізика, радіофізика, технічні науки, електровимірювальна техніка, метрологія та взаємообмін, точне приладобудування, прилади експериментальної фізики. О. П. Слесаренко був першим співробітником інституту, який захистив дисертацію у 1970 р. за темою: «Вирішення деяких крайових задач для багатозв'язних зон складної форми структурним методом». Одразу після захисту О. П. Слесаренка було підготовлено ще 9 аспірантів: 2 аспіранти очного відділення та 7 заочного. Серед них були Ю. Ф. Павленко, який після випуску з аспірантури у 1973 р. захистив дисертаційну роботу у Головному інституті з радіо вимірювань у м. Москва, науковий керівник був П. А. Шпаньон, В. М. Федулов, та інші. Згідно зі звітом за 1971 р. контингент становив 58 аспірантів, з яких 14 навчалися на очному відділенні. Серед наукових керівників було 7 докторів наук та 14 кандидатів наук. Кількість здобувачів вченого ступеня кандидата наук на 1 січня 1971 р., які були закріплені при ХДНДІМ, була 4 особи. Отже, план прийому до аспірантури у 1971 р. та план випуску було повністю виконано. Відділ аспірантури виконав увесь план робіт за держзамовленням. Аспіранти мали можливість проводити випробування із залученням матеріально-технічної бази ХДНДІМ [6, арк. 3–8].

У 1972 р. в інституті були організовані гуртки гуманітарного напрямку, де працівники мали змогу вивчати діалектичний та історичний матеріалізм, а також 4 іноземні мови. У 1972 р.

Таблиця 2. Посади, які посідали майбутні науковці до зарахування до аспірантури у 60–70 рр. ХХ ст.

Посада	Кількість осіб
Керівник лабораторії	5
Молодший науковий співробітник	3
Старший науковий співробітник	3
Старший інженер	21
Старший викладач	3
Асистенти	1
Провідний інженер	1

випуск аспірантів становив 10 осіб, але захист дисертаційних робіт здійснили 4 аспіранти. На 01.01.1973 р. контингент аспірантури було збільшено до 62 осіб, серед них на очному відділенні – 19 осіб. Серед працівників ХДНДІМ проходили навчання 42 особи. Посади, які посідали майбутні науковці до зарахування до аспірантури, надано у табл. 2 [7, арк. 3–7].

Таким чином, створення в 1966 р. в Державному науково-дослідному інституті метрології відділу аспірантури стало ключовим фактором у підготовці наукового потенціалу для закладів метрологічного профілю. Вже на початку досліджуваного періоду інститут метрології був єдиним в країні центром, де зберігалась велика кількість еталонів. Прагнення ХДНДІМ вийти на міжнародний рівень призвело до необхідності готувати висококваліфікованих кадрів, які могли у подальшому представляти інститут на міжнародних заходах. Матеріально-технічна база ХДНДІМ надавала можливість проводити дослідження на високому науковому

рівні, що сприяло інтеграції технічної еліти у міжнародний науковий технічний простір. Кількісний склад аспірантів з кожним роком збільшувався, але починаючи з 1970-х рр. спостерігалось зменшення контингенту аспірантів, вступ до аспірантури став менш конкурсним, що вплинуло на зниження кількості захистів. Значна кількість молодих науковців продовжувала навчання, працюючи в інституті без відриву від роботи, тобто стала поширюватися форма навчання в аспірантурі без відриву від виробництва. Це допомогло підвищити рівень наукового потенціалу промислових підприємств, галузевих науково-дослідних інститутів Експериментальні дослідження аспірантів спиралися на створені в інституті державні та робочі еталони з використанням сучасної вимірювальної апаратури, випробувального обладнання та обчислювальної техніки рівня того часу, що підвищувало якість підготовки аспірантів.

1. 100 лет ХГНИИМ: от поверочной палатки до Головного метрологического центра Украины. – Харьков: ХГНИИМ, 2001. – 216 с.
 2. Державний архів Харківської області (далі – ДАХО). – Ф. 6181 (Харківський державний науково-дослідний інститут метрології), оп. 3, спр. 15. Звіт інституту про роботу з науково-технічною інформацією на 1968 р. – 13 арк.
 3. ДАХО. – Ф. 6181, оп. 3, спр. 30. Документи про науково-технічне співробітництво в галузі стандартизації та метрології з країнами СЕВ за 1969 р. (плани, пропозиції, листування), методичні вказівки за 1969, 1968 рр. – 46 арк.
 4. ДАХО. – Ф. 6181, оп. 3, спр. 61. Звіт інституту про роботу аспірантури за 1968 р. – 7 арк.
 5. ДАХО. – Ф. 6181, оп. 3, спр. 61. Звіт інституту про роботу аспірантури за 1970 р. – 9 арк.
 6. ДАХО. – Ф. 6181, оп. 3, спр. 87. Звіт інституту про роботу аспірантури за 1971 р. – 12 арк.
 7. ДАХО. – Ф. 6181, оп. 3, спр. 114. Звіт інституту про роботу аспірантури за 1972 р. – 9 арк.

УДК: 050(=161.2:71):378(477)-029:9

Інна Машкова

Українська педагогічна періодика Канади як фактор розвитку сучасної українознавчої освіти

У статті здійснюється історично-педагогічний аналіз становлення та розвитку української педагогічної періодики в Канаді, її ролі у системі українознавчої освіти та виховання українських канадців у другій половині ХХ та на початку ХХІ століття, її значення в підвищенні професійної компетентності освітян у мультикультурному середовищі Канади.

Ключові слова: українська педагогічна періодика, українознавча освіта, канадський мультикультуралізм, рідні школи, рідномовне шкільництво, українська діаспора.

Inna Mashkova

Ukrainian Pedagogical Periodicals of Canada as the Factor of Advancing of Modern Ukrainian Studies' Education

The article deals with the historically-pedagogical analysis of settling and developing of Ukrainian pedagogical periodicals in Canada, its role in the system of Ukrainian studies and education of Ukrainian Canadians at the end of 19th and the beginning of 20th century, its significance for advancing educationalists' professional competence in multicultural environment of Canada.

Keywords: Ukrainian Pedagogical Periodicals, Ukrainian Studies, Canadian Multiculturalism, Native Schools, Native-language Schooling, Ukrainian Diaspora.

Инна Машкова

Украинская педагогическая периодика Канады как фактор развития современного украиноведческого образования

В статье проводится историко-педагогический анализ становления и развития украинской педагогической периодики в Канаде, ее роли в системе украиноведческого образования и воспитания украинских канадцев во второй половине ХХ и в начале ХХІ столетия, ее значение в повышении профессиональной компетентности педагогов в мультикультурной среде Канады.

Ключевые слова: украинская педагогическая периодика, украиноведческое образование, канадский мультикультуралізм, родные школы, родноязычное школьничество, украинская диаспора

Зусилля українських канадців у збереженні своєї національної ідентичності та їх культурний розвиток стають прикладом успіху і для інших етнічних груп Північноамериканського континенту перш за все завдяки освіті та друкованим засо-

бам масової інформації, де широка та різнобічна діяльність української спільноти в Канаді знаходить своє відображення.

Канадський мультикультуралізм можна вважати базовою рисою канадського суспільства, канадською сутністю,